

مکحوم و شست

ابوشهرزاد

کدخدا جواب داد: هیچی خارجی اش را شما بلد نیستید.
همان گردش خودمان.
غريبه سرشکسته گفت: نه بابا، ما برای انجام مأموریت
آمدیم.
کدخدا نگاهی به زن و بجههای غريبه‌ها و خرت و
پرت‌های آنها کرد و گفت: آخی این زن و بجههای
 طفلکی را هم فرستاده‌اند مأموریت.
غريبه اولی سرش را خاراند و گفت: من رفتم مستقر
شوم، و به طرف مینی‌بوس رفت و چندنفر هم دنبالش
راه افتادند. بقیه هم هر چندنفر سوار یک مینی‌بوس
شدند و راه افتادند.
هر سه چهار گروه در یک کتابخانه جا گرفتند روی
هم پانزده اتوبوس. هر گروه قسمتی از کتابخانه‌ای را
با طناب و تخته و یا خطکشی جدا کرد و تابلویی به
دیوار کوبید یعنی جای ماست.
چند روز گذشت. هر روز مردهای غريبه صبح زود راه
می‌افتدند می‌رفتند سر جاده می‌نشستند و به راه چشم
می‌دوختند. زن و بجههای هم توی ده و باغها و مزارع
این ور و آن ور می‌گشتنند تا شب. شب‌ها مردهای
غريبه خسته و کوفته و اخمو بر می‌گشتنند و در جواب
زن و بجههایشان می‌گفتند: نج.
بالآخره مراد طاقت نیاورد و به یکی از غريبه‌ها گفت:
خیلی مأموریت‌تان سخت است‌ه؟
غريبه گفت: تازه هنوز شروع نشده.

یکدفعه چهارده، پانزده نفر ریختند روی سر کادخد.
دورآبادی‌ها هم به طرفداری کدخدا با بیل و کلنگ
افتادند به جان غريبه‌ها، مشت و لگد و بیل و کلنگ و
داد و فریاد و فحش و ناسزا. نیم ساعت چنگ و دعوا
و بعد دو طرف آش و لاش روی زمین ولو شدند.

یکی از غريبه‌ها که سر شکسته‌اش را با دو دست
گرفته بود نالیلد: چرا می‌زنید بی‌مروت‌ها!
یکی دیگر از آنها که از درد به خودش می‌بیچید ضجه
زد: غریب‌کش‌ها!!
قریبان که زیر چشمش کبود شده بود غر زد: چرا
می‌خواستید کدخدای ما را بزنید؟

نعمت نالیلد: شاید هم می‌خواستند بدزندن.

غريبه اولی گفت: تحفه!

غريبه سر شکسته گفت: بابا ما فقط می‌خواستیم یک
نشانی از او پرسیم.
دورآبادی‌ها به همدیگر و به غريبه نگاه کردند. مراد
گفت: خب، این را قبل از دعوا می‌گفتید.

غريبه اولی گفت: مگر شما...

کدخدا گفت: حالا هر چی بود گذشت. یکی یکی مثل
بچه‌آدمیزاد بیاید جلو بینم کجا را می‌خواهید پرسید.
غريبه‌ها به صف ایستادند و یکی یکی نشانی پرسیدند
هر چندتایشان نشانی یک کتابخانه چهار کتابخانه را به
می‌پرسیدند، کدخدان و قنی نشانی چهار کتابخانه را به
آنها داد پرسید: خب، پس آمده‌اید پیک‌پیک.
غريبه اولی پرسید: چی؟

یکی بود یکی نبود یک رستایی بود که خیلی دور
بود. این روزتا از بس که دور بود اسمش را گذاشته
بودند «دورآباد». یک روز صبح زود، قبل از بیدار شدن
خروس‌های روزتا - خروس‌ها که بیدار شدند دیدند
مردها به سر زمین‌ها رفته‌اند و زن‌ها هم مشغول
کارهای روزانه هستند. مانند برای که قوقولی قوقول
کشند پس با دلخوری و غرغرکنان برگشته‌اند توی
لانه‌ایشان - مردها توی مزارع و باغ‌ها مشغول کار
بودند که دیدند گرد و غباری از دور بیدا شد. دست از
کار کشیدند و زل زدند به جاده، گرد و غبار نزدیک و
نزدیکتر شد، نزدیکی‌های روزتا چند مینی‌بوس از
توی گرد و غبار بیرون آمدند.

وقتی مینی‌بوس‌ها وارد روزتا شدند مردهای دورآبادی
که دست از کار کشیده بودند، به طرف روزتا راه
افتادند. مینی‌بوس‌ها به میدان روزتا رسیدند. مردها و
زن‌ها و بجههای دورآبادی هم دور میدان حلقه زدند
به تماشا. از هر مینی‌بوس چند نفر مرد و کلی زن و
بچه با کلی خرت و پرت بیاده شدند. یکی از آنها به
طرف دورآبادی‌ها آمد و گفت: می‌بخشید آقایان
بی‌زحمت اینجا روزتای دورآباد است؟

همه با هم جواب دادند: آره، همین جاست.

مرد باز پرسید: بی‌زحمت، کدخدای محترم دورآباد
کدام یک از شما محترمین هستید؟
همه با دست کدخدا را نشان دادند.
کدخدای سرایای مرد را نگاه کرد و گفت: در خدمتیم.

درو آپاد

مأمور اداره اداره کردن جوانان گفت: راستی جوان هایتان کجا بیند! توی این مدت جوان توی این ده زدیدم.

صفدر گفت: جوان هایمان رفته اند فرار مغزها، آینده شان را تأمین کنند.

مأمور کمی فکر کرد و گفت: خب، پس باید باهاشان به نیابت از آنها توی کلاس های ما شرکت کنند!

کدخا گفت: یعنی من با این سن و سالم بایم کلاس آواز و نقاشی؟!

مأمور گفت: خب، کلاس های دیگر هم داریم مثل زبان، کاردستی و...

مأمور اداره مستقل اغذیه و... گفت: تازه ماسر کلاس هایمان کلوچه و ساندیس هم می دهیم.

مأمور کتابخانه ها و موزه ها گفت: ما مسابقه هم داریم هر روز یک کتاب یک مسابقه.

یکدفعه مأمور فرمانداری فریاد زد: بگیریدشان دارند فرار می کنند.

مردهای دور ابادی یکی یکی، یواشکی از میدان بیرون می آمدند تا به سر کار بروند که مأمورها دویدند و آنها را گرفتند و برگردانند.

قریان گفت: نمی شود این طرح را بگذارید برای زمستان که کار کشاورزی تمام شده باشد؟

مأمور فرمانداری گفت: نج ما باید این بودجه را تا قیل از اولین نهم باران خرج کنیم.

و سه دسته اسکناس از جیش درآورد و نشان داد.

مراد گفت: ولی فکر نمی کنی توی بسته ای که برای شما آمده بود. دسته های بیشتری جا می گرفت؟!

مأمور فرمانداری گفت: خب، اینها پس از کسر حقوق و حق مأموریت و دوری از مرکز و بدی آب و هوا و خردمندی هایش باقی مانده.

بالاخره بعد از کلی چک و چانه زدن قرار شد بچه ها طبق برنامه از صبح تا شب در همه کلاس ها شرکت کنند تا همه اداره ها، سازمان ها و وزارت خانه ها بتوانند به مأموریت شان عمل کنند اما مردها و زن ها و دخترها صبح های بیانند کلاس و عصرها به کارهایشان برسند. هر چه مردهای دور ابادی التماس کرددند که صبح های باید برویم سر زمین بگذارید عصرها بایمیم مأمورها قبول نکرند و گفتنند: کلاس های عصر محدود هستند و جا نداریم.

از همان روز کلاس های «طرح پر کردن اوقات بیکاری و بیماری و...» شروع شد. بچه ها از صبح تا شب نفس نفس زنان از این کلاس به آن کلاس می رفتند و اوقاتشان را پر می کردن. مردها هم صبح ها

- بودجه استانداری
- بودجه شهرداری
- بودجه فرمانداری
- بودجه بخشداری
- بودجه دهداری و...

غريبه های یکی یکی بسته ها را گرفتند و دویدند به طرف کتابخانه ها. قبل از بیدار شدن خروس ها کدخا که به حیاط آمد چیز عجیب دید. کدخا چند لحظه همه جای رنگ و وارنگ شده بود. کدخا چند تا از کاغذ های حیاط را نگاه کرد بعد چند تا از کاغذ های را برداشت و رفت توی خانه. با کلی خواهش و التماس و ناز کشیدن و داد و بیداد و تهدید، دختر کوچکش را بیدار کرد و کاغذ های را دستش داد. سروناز هم بعد از کلی ناز و کرشمه و ادا و اطوار شروع به خواندن کرد.

دیگر نگران اوقات بیکاری، بیماری، بیماری و... نباشد.

با کلاس های بازیگری تاثر این مشکل حل می شود. (وزارت تلویزیون، رادیو، ماهواره، اینترنت و...)

- با کلاس های آواز و سرود به جنگ بیکاری، بیماری و علاقه بروید (وزارت چیزهای خلاقه)
- بیکاران و بیماران عزیز: با نقاشی گواش، آبرنگ، مازیک، گچ، خودکار، مداد رنگی و... اوقات خود را پر کنید (اداره مستقل دولتی اغذیه و اشریه ارواح ابناء وطن).

خواندن سروناز که تمام شد کدخا کاغذ های را جمع کرد و زد زیر بغل و از خانه بیرون آمد. خروس خانه که از بیرون نیامدند کدخدا و زودتر بیدار شدن خودش خوشحال بود با دیدن کدخا قوچولی قوچوالش نصفه ماند و صدایش شیوه جیج زدن شد.

کدخدا توی میدان، اهالی را دید که هر کدام چند تا از این برگه های دستشان گرفته اند و با هم گفت و گو می کنند. مأمورها هم آمدند هر کدام دفتر و دستکی به دست. آقای عتیقه چی گفت: واقعاً که این شور و سوق و استقبال شما از طرح پر کردن اوقات بیکاری و بیماری و بیماری و... قابل تحسین است کاشکی چند تا خبرنگار هم همراهان اورده بودیم تا از این صحنه های باشکوه فیلمبرداری کنند. خب حالا به نوبت بیاید و ثبت نام...

مأمور چیزهای خلاقه گفت: اهکی، چرا بیایند پیش تو. بیایند پیش من که کلاس آواز و سرود هم دارم. آقای عتیقه چی گفت: کلاس های من که بهتر است بهشان ساختن عتیقه جات بدلی یاد می دهیم.

مراد گفت: چی؟! شروع نشده. پس چرا هر روز صبح تا لب جاده را گز می کنند و بعد همگی می نشینند کسار جاده و چهار چشمی جاده را می باید؟

مرد گفت: ما جاده را نمی باییم ما به جاده نگاه می کنیم تا بینیم کی نامه رسان می آید تا با خودش بودجه مأموریت ما را هم بیاورد.

چند ماه گذشت. ماه آخر تابستان بود که یک روز از ته جاده گرد و غباری بلند شد. غربیه ها که این طرف و آن طرف جاده نشسته بودند بلند شدند و ایستادند و دست ها را سایه بان چشم ها کردند. گرد و غبار که تزدیک آمد سر و کله موتور نامه رسان پیدا شد. نامه رسان آمد تا رسید به ابتدای دور آباد. غربیه ها پریدند چلپیش و گفتند: نگه دار، نگه دار. نامه رسان نگه داشت و گفت: چه خبر تان است.

نزدیک بود همه تان را زیر بگیرم و له و لورده کنم!

غربیه اولی گفت: آن بسته هایی که آورده مال ماست. یکی دیگر از غربیه ها گفت: راست می گوید. دست شما درد نکند بد به ما.

نامه رسان، چنین به پیشانی انداخت و گفت: تخری هر چیزی قانون دارد. این نامه ها را من وسط میدان دور آباد تحويل می دهم، و گاز داد و رفت. غربیه ها هم بدو بدو نباشند. نامه رسان وسط میدان، موتور را خاموش کرد. از موتور پایین آمد کمی صبر کرد تا غربیه ها و بقیه مردم دور آباد جمع شوند بعد شروع به خواندن نام روی هر یک از بسته ها کرد. بودجه سازمان حفظ عتیقه جات و جذب گردشگر برای دیدن آن عتیقه جات. یکی از غربیه های جلو آمد و بسته را گرفت. نامه رسان بسته بعدی را برداشت: بودجه اداره بازرسیتگان و فراموش شدگان. غربیه دیگر بسته را گرفت. غربیه اولی گفت: روی این بسته که فقط نوشته: دور آباد برسد به دست آقای عتیقه چی، تو از کجا فهمیدی مربوط به بودجه سازمان عتیقه جات...

است؟ نامه رسان چند لحظه به آقای عتیقه چی زل زد و گفت: مگر من فضولم من چه می دانم داخل این بسته ها بودجه طرح پر کردن اوقات بیکاری، بیماری، بیماری، علاقی، بدبختی و... است، رو برگرداند و دوباره مشغول خواندن شد: بودجه وزارت تلویزیون، رادیو، ماهواره، اینترنت، روزنامه و چند چیز دیگر:

- بودجه وزارت چیزهای خلاقه
- بودجه جنبش مبارزه با جاهلان
- بودجه بنیاد کتابخانه ها و موزه ها
- بودجه اداره کردن جوون ها
- بودجه اداره مستقل دولتی اغذیه و اشریه ارواح ابناء وطن

انگشت اضافه هم زندن) مأمورها با همه دست دادند و سوار مینی بوس‌ها شدند و رفتند.
دورآبادی‌ها کاسه‌های آب را پشت سر مینی بوس‌ها خالی کردند. نعمت گفت: صد مرتبه شکر صادر گفت: هزار مرتبه شکر.
کدخدا گفت: بلکه صدهزار مرتبه شکر.
مراد گفت: کدخدا تو که شکنجه سر کلاس نشستن را نکشیدی.
کدخدا گفت: چه فرقی دارد. هم دردی را برای همین موقع‌ها گذاشتند. تازه زن و بچه‌هایم که کلاس می‌رفتند من هم مثل شما توی این تابستان یک ناهار درست و حسانی نخوردم.
قربان گفت: این حرفا را ول کنید فکری به حال محصول امسال کنید که همه‌اش از بین رفت.
همه سر تکان دادند و به طرف زمین‌ها راه افتادند.

WWW.abooshahrzad.blogfa.com

همه گفتند: چی! صدر گفت: آره، روی سر من هم چکید.

همه به طرف صدر برگشتند. این بار مراد گفت: ای روی سر من دو قطره افتاد.

همه به آسمان نگاه کردند چند قطره باران دیگر از آسمان چکید. دورآبادی‌ها بدو بدو پیش مأمورها رفتند و خیر را به آنها دادند. مأمورها ابتدا چپ‌چپ نگاهشان کردند ولی دورآبادی‌ها کلی قسم خوردن‌تا مأمورها باور کردند. کلاس‌ها تعطیل شد. غریب‌های وسایل را جمع کردند توی مینی بوس‌ها گذاشتند. زن و بچه‌هایشان هم سوار شدند ولی خودشان کنار مینی بوس‌ها ماشین حساب به دست شروع به حساب و کتاب کردند. اهالی دورآباد همه کاسه آب به دست امدادن تا پشت غریب‌های آب ببریزند. مراد در گوش کدخدا گفت: تعارف نکنی‌ها آمد و نیامد دارد.

کدخدا گفت: خودم می‌دانم و رو به غریب‌ها گفت: خب به سلامتی هر چه زودتر می‌خواهید بروید. آقای عتیقه‌چی گفت: «با اجازه قرار بود زحمت را کم کنیم ولی یک مشکل کوچکلو پیش آمده». رنگ از صورت‌های دورآبادی‌ها پرید. کدخدا گفت: چه مشکلی؟

صدر گفت: بگویید هر چه باشد ما حشن می‌کنیم. مأمور لبخند مذبوحانه‌ای زد و گفت: کمی از بودجه طرح پر کردن مانده و ما اگر با این بودجه به شهر برگردیم... و زد زیر گریه و در بین فرق فرق گریه گفت: بهی عرضگی و بی‌لیاقتی و عدم مدیریت و خیلی چیزهایی وحشتاتک دیگر متهم می‌شویم.

همه مأمورها همراه او شروع کردند به گریه کردن دورآبادی‌ها هم توی سر خودشان زدند. کدخدا گفت: خب حال راه‌حلی ندارد؟

مأمور باز با فرق گفت: دو راه حل دارد. دورآبادی‌ها با هم گفتند: چی؟

یا ادامه کلاس‌ها را برگزار کنیم و بعد هم یک جشن پایان دوره بگیریم و توی جشن کلچه و ساندیس بدھیم تا بقیه بودجه خرج شود.

همه دورآبادی‌ها با هم گفتند: نه نه جان بدر و مادرتان نه.

مأمور ادامه داد: یا برگه‌های هزینه را شما امضا و تائید کنید که همه بودجه خرج شده، بعد ما که رفیقیم شهر کلی کلچه و ساندیس می‌خریم و برایتان می‌فرستیم تا شما خودتان آن جشن پایان دوره را برگزار کنید.

همه دورآبادی‌ها با هم گفتند: آره، آره، جان بدر مادرتان آره، و ریختند روی سر مأمورها و برگه‌ها را گرفتند و انگشت زدند (تازه برای محکم کاری چند

سر کلاس‌ها حاضر می‌شند و عصرها سر مزرعه‌ها و باغ‌ها. شب‌ها هم غذا نخوردند سر به زمین می‌گذاشتند و می‌خوابیدند. فقط کدخدا با آوردن سی چهل گواهی

پیشکشی در تأیید این که توان سر کلاس نشستن را ندارد معاف شد ولی به شرط آنکه برگه‌های گواهی شرکت در کلاس‌ها را امضا کند. کدخدا زیر برگه‌ها را انگشت زد مأمورها هم چندتا اسکناس که سهم کدخدا بود جدا از گردند و گذاشتند توی آن جیشان و گفتند: بعد در همین راستا خرچ می‌کنیم.

دو سه روز که گذشت مأمور اداره کردن جوون‌ها پیش کدخدا آمد و گفت: می‌بخشید جناب کدخدا استخر روستا کجاست؟

کدخدا پاسخ داد: ما استخر نداریم.

مأمور گفت: سر پوشیده هم نباشد اشکال ندارد.

کدخدا باز پاسخ داد: نداریم به قول خودتان «جع»

مأمور باز گفت: جیکوزی و سونا هم نداشته باشد مهم نیست.

کدخدا لب ورچید و به مأمور نگاه کرد. مأمور باز پرسید: پس شما کجا شنا می‌کنید؟

کدخدا گفت: توی روخدانه روستا. همین بالاست. هر وقت گرمان شد تنی به آب می‌زنیم.

مأمور گفت: خب، باشد ما هم همان جا را استخر فرض می‌کنیم و هنرجوهای عزیز شرکت کننده را برای یکی از برنامه‌های پر کردن اوقاشان می‌اوریم آنجا.

کدخدا گفت: شما زحمت نکشید. هر کس هر وقت هوش کرد خودش می‌رود لب روخدانه و می‌پرد توی آب.

مأمور گفت: این فرق دارد. اول اینکه جز برتامه ماست دوم اینکه ما با مینی بوس می‌اوریم‌شان کنار روخدانه.

فردای آن روز اهالی را با چند دستگاه مینی بوس آورند کنار روخدانه تا اوقاشان را پر کنند. چند روز بعد مأمور شهرداری سراغ اردوگاه را از کدخدا گرفت و بعد از کلی چک و چانه زدن با هم به تفاهم رسیدند که منظورشان باغ است و فردای آن روز اهالی را به یکی از باغ‌های روستا بردن و تا شب نگه داشتند که اردو هم برگزار شود.

در این مدت، چهار بار قربان، پنج بار مراد، دو بار نعمت، دو بار صدر و ... از سر کلاس‌ها فرار کردند و لی مأمورها سر زمین آنها را دستگیر نموده به کلاس‌ها باز گردانند تا بالاخره آن اتفاق افتاد.

یک روز صبح که دورآبادی‌ها می‌خواستند به کلاس خوشنویسی خط ریز بروند نعمت یکدغه فریاد زد: پکید.

